Jaargang 105. Dingsdag, 15 December 1846. No. 100.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

VERKOOP VAN BOOMEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad *Groningen* maken bekend, dat door den Heer Notaris Mr. E. VAN EERDE, op Woensdag, den 16den December 1846, des voormiddags te 10 uren, publiek zullen worden verkocht:

I. 36 Stuks op den Wortel staande **IJPEN** en **BEUKEN BOOMEN**, aan de beide Lanen langs den Heereweg.

II. 12 Gekapte **EIKEN BOOMEN**, liggende nabij het Starrebosch.

III. 10 Verschillende op Wortel staande **BOOMEN**, op de plaats van het voormalig Akademie-gebouw; zullende met den verkoop van *deze* Boomen een begin worden gemaakt.

De Voorwaarden van deze Verkooping zullen bij tijds, ten Kantore van den Heer Notaris voornoemd, ter lezing liggen.

GRONINGEN, 7 December 1846.

Burgemeester en Wethouderen H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

LEVERANTIE
AAN HET
STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de *eerste zes maanden van het jaar* 1847, bij Inschrijving, de onderstaande **LEVENSMIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1. RUND- EN KALFSVLEESCH;
2. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3. GROVE- EN PARELGORT;
4. BOTER;
5. KAARSEN;
6. KOFFIJ, THEE EN SUIKER;
7. RIJST, ZOUT, ROZIJNEN, PRUIMEDANTEN, SIROOP EN GROENE ZEEP, EN
8. JENEVER;

dat de Voorwaarden van Besteding aan het STADS ZIEKENHUIS ter lezing liggen met de MONSTERS van die artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der Prijzen, moeten *vóór of op den 21sten December* 1846 aan het GESTICHT worden bezorgd.

De **ADMINISTRATEUR** van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* adverteert, dat de TRAKTEMENTEN over het VIERDE KWARTAAL van 1846, aankomende de Heeren REGTERLIJKE AMBTENAREN, HOOGLEERAREN, LEERAARS van de GODSDIENST, MILITIECOMMISSARIS, AMBTENAREN bij de MARINE, WATERSTAAT en 's RIJKS MUNT, RECTOREN, ONDERWIJZERS en ANDEREN, op de gebruikelijke wijze zijn betaalbaar gesteld, voor de belanghebbenden te dezer Stede met ASSIGNATIËN op den Heer AGENT van 's RIJKS SCHATKIST, en daar buiten woonachtig, bij de Heeren ONTVANGERS der MIDDELEN in de Gemeenten.

GRONINGEN, 14 December 1846.

ITALIË.

ROME, 28 November.

De maatregelen van den Paus blijven veel genoegen geven. Zoo roemt men thans weder zeer de benoeming van monsignor *Bofondi* tot buitengewonen prolegaat der legatie Ravenna; want men acht hem het thans gevolgde, meer vrijzinnige regeringstelsel van harte toegedaan te zijn. Tot de gunstige meening, welke het publiek van den tegenwoordigen Paus heeft opgevat, werken ook de verschillende anekdoten mede, die over zijne bijzondere handelingen, als zoo vele trekken van zijn karakter bevattende, in omloop zijn. Zoo verhaalt men weder het volgende: „Op zekeren morgen verscheen in de voorvertrekken van den Paus een boer uit het gebergte en verlangt in tegenwoordigheid van den Paus te worden toegelaten. Men verklaart hem, dat dit onmogelijk geschieden kan, maar hij blijft er bij, dat hij den Paus moet spreken, dat hij niet eer heen zal gaan, vóór hij hem gezien heeft, en dat, zoo men het hem met geweld beletten wil, hij voor de deur zal gaan liggen en er blijven, tot dat hij den Paus gezien en gesproken heeft. Daar men geen geweld gebruiken wilde, meldt men het geval aan den Paus en deze laat den landman binnenkomen. Naauwelijks is hij in het vertrek, of *Pius IX* erkent in hem zijnen zoogbroeder. Hij ontvangt hem op de liefderijkste wijs, vraagt naar zijne moeder, naar zijne betrekkingen, wat hij wel van hem verlangen mag, enz. De boer berigt, dat zijne moeder en hij frisch en gezond zijn, dat zij aan niets gebrek hebben, en dat hij alleen gekomen was, om zijnen broeder, den Paus eens te zien. Toen echter de Paus, na een kort gesprek, den boer zijn afscheid wil geven, en hem zegt, dat hij, nu hij hem gezien heeft, naar huis kan keeren, zijne moeder van hem groeten en haar vooral, in haren ouderdom, goed oppassen moet, verklaart de boer, dat hij njet voornemens is heen te gaan, dat hij hier bij hem blijven wil, om de wacht bij hem te houden. Glimlagchend poogt de Paus hem te doen begrijpen, dat hij wachters in overvloed heeft, en dat het plan van den boer niet wel uitvoerlijk is. Doch alles is vruchteloos, de man blijft bij zijn opzet en verklaart, dat, zoo hij geen wachter van den Paus mag wezen, men hem een ander ambt kan geven, maar dat hij nu eenmaal besloten heeft in zijne nabijheid te blijven en er blijven zal. Hierop wordt hij dan in het Vatikaan bij den tuinman aangesteld, en werkt er eenige dagen zoo goed, dat deze bijzonder over hem voldaan is; doch plotseling verschijnt hij weder voor den Paus: „Daar ginds", zegt hij, „is de tuin wel uiterst fraai en alles zoo mooi als het wezen kan, maar uithouden kan ik het er toch niet; ik wil hier in den eigen tuin van den Paus werken, opdat ik dagelijks toch ten minste eens moge zien en weten, dat ik hem nabij ben." De kinderlijke wensch van den eenvoudigen man, die zoo veel ongeveinsde gehechtheid aan den Paus betoonde, werd dan ook vervuld; hij werkt thans in den tuin op den Monte Cavallo, en zijne oude moeder is bij hem.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

STUTGARDT, 6 December.

Het volgende voorval, waarin een jonge geestelijke het offer van zijnen tegenstand is geworden, heeft door het geheele koningrijk een groot opzien gebaard. De waarnemende geestelijke in het ambt Brackenheim moest wegens lasten naar de vesting Habenasperg gebragt worden. Bij eene vestingstraf van den eersten graad kan de arrestant zich zelven, zonder gewapende begeleiding, aanmelden, ten hoogste behoeft hij eenen burgerlijken geleider mede te nemen. De jonge geestelijke echter weigerde bepaaldelijk de hem opgelegde straf te ondergaan, hij zeide zelfs, veeleer te zullen sterven. Daar hij zich nu niet goedschiks de gevangenis begaf, moest eindelijk geweld gebruikt worden. Een gendarme werd naar hem toegezonden, maar ook dezen gehoorzaamde hij niet. De jonge geestelijke vlugtte in een huis, waarin hij zich letterlijk verschanste. Hij werd omsingeld en men wilde zich juist van hem meester maken, toen hij nog de gelegenheid waarnam, uit het achterhuis over de landerijen te ontvlugten. Men zette hem echter na, gebood hem te staan, en toen hij dit bevel niet gehoorzaamde, werd op hem geschoten. Hij stortte twee maar beurde zich op en ontvlugtte andermaal; ten tweeden male in het been getroffen, bleef hij liggen. Zeven schrooten werden hem uit den voet gehaald en hij ligt thans zoo gevaarlijk ziek, dat men aan het behoud van zijn leven wanhoopt. Men heeft een onderzoek tegen de gensdarmes ingesteld.

BERLIJN, 7 December.

De berigten uit de provincie Pruissen, ten aanzien van de toenemimg van den algemeenen nood en het bedrijven van misdaden, luiden hoogst bedroevend. Onder meer andere voorvallen, heeft men de tijding ontvangen, dat een bedelaar in Graventhin zich zoodanig door de wanhoop liet vervoeren, dat hij zijne beide kinderen vermoordde, omdat hij voor hen noch voor zich eenig verder levensonderhoud erlangen kon.

— De Pruissische regering, ten einde de landverhuizing naar Amerika voor te komen of te verminderen, heeft ter beschikking dergenen, die door de ellende zouden gedwongen zijn hun land te verlaten, de koninklijke domeinen van Pruissen, Posen en van het arrondissement Coeslin gesteld, welke domeinen in de jaren 1847, 1848 en 1849 vrij van pacht zijn. Deze domeinen zouden alsdan verdeeld en gekoloniseerd worden door degenen, die zouden wenschen zich aldaar neder te zetten. Men zoude binnenlandsche koloniën maken van eene uitgestrektheid van ten minste 60 gemet, verscheidene van welke een arrondissement zouden uitmaken. Men zoude erfpachten verleenen en drie vrije jaren voor de betaling van den interest der pacht. Indien de omstandigheden te ongunstig waren voor de kolonisten, dan zoude men vijf vrije jaren kunnen verleenen.

— Gelijk men weet, leven hier en daar in het wijduitgestrekte Russische rijk nog onderscheidene heidensche volken, welke men van lieverlede tot het Christendom heeft trachten te brengen. Zoo zijn nog in den loop van dit jaar, in het gouvernement Orenburg, de inwoners van een dorp, die nog dieren aan heidensche godheden offerden, tot de grieksche kerk bekeerd geworden. In dit dorp werden op eens 900 personen gedoopt, in een ander 300, en eerlang zal de geheele bevolking van dat distrikt tot het Christendom gebragt zijn.

HANNOVER, 7 December.

Zoo even verneemt men de gewigtige tijding, dat heden de eerste kamer het besluit der tweede kamer, om van de Regering het herstel der vroegere openbaarheid van de beraadslagingen der stenden te verzoeken, met 22 tegen 19 stemmen aangenomen heeft.

HAMBURG, 7 December.

Gisteren avond te 5 uren kwam alhier de eerste locomotief met eenen wagentrein regtstreeks van Berlijn aan. Morgen en overmorgen zullen, naar men verneemt, de Deensche en andere beambten de baan, volgens de voorschriften der akte van vergunning, tusschen deze stad en de Mecklenburgsche grenzen onderzoeken, en wanneer zij dezelve, gelijk wel te denken is, in orde zullen bevinden, zullen de openingsridden tot aan het einde dezer week voortduren, en zal aanstaanden Zaturdag de overneming van de zijde des Bestuurs plaats vinden. Den 15den Dec. zal de geheele weg voor het publiek en den 1sten Januarij voor de goederen opengesteld worden.

HOMBURG v. d. HOHE, 7 December.

De contrebank, die zich hier op actiën tegen de speelbank gevestigd heeft, schijnt hoe langer hoe betere zaken te doen, en de twee voornaamste actiehouders zijn reeds gisteren naar Londen vertrokken, ten einde de vrucht hunner eienaardige spekulatie, een dividend van 60,000 fl., onder de verschillende actiehouders te verdeelen.

FRANKFORT, 8 December.

Den 30sten November stond te Berlijn een oud vrouwtje teregt. Het O. M. eischte, dat de beschuldigde wegens bedrog van het publiek, door middel van *waarzeggerij*, zou veroordeeld worden tot eene tuchthuisstraf van negen maanden en tepronkstelling. De regtbank heeft deze vrouw echter vrijgesproken. Bij deze gelegenheid zegt de *Voss Ztg.*: Onze regters hebben te regt overwogen, dat het artikel in ons strafwetboek, waarbij de bedriegerijen van vorige eeuwen thans nog als gevaarlijk voor het algemeen aangezien en met straf bedreigd worden, als verouderd moet worden beschouwd. Daarom is dan ook de strafbepaling: „Lieden, die door bedriegelijke praktijken, als goudmaken, geestenbannen, waarzeggen, schatgraven, enz. het publiek opligten, zullen, behalve de gewone straf op bedrog bepaald, met tuchthuis van minstens zes maanden tot ten hoogste een jaar, benevens openbare tepronkstelling gestraft worden," door de ontwerpers van het strafwetboek weggenomen en vervangen door de bepaling, dat zulke lieden, in zoover zij hunne bedriegerij tegen zekere belooning plegen, slechts met eene gevangenis van ten hoogste zes weken zullen gestraft worden. Deze zachtere strafbepaling is het beste bewijs voor het verloren gegaan geloof aan deze geheimvolle kunsten en voor den vooruitgang der beschaving.

— De Augsburger dagbladen van den 5den dezer deelen het berigt mede, dat de bekende Staatshuishoudkundige, dr. *List*, uitgever van het dagblad des Tolverbonds, vurig en onvermoeibaar kampvechter voor de inlandsche nijverheid en scheepvaart, door middel van afwering van buitenlandsche voortbrengselen, die de aanvankelijke schreden van het Duitsche tolverbond op den koninklijken weg der handelsvrijheid zocht in te houden, en zijne beschouwingen aangaande de belangen van het Duitsche tolverbond tot het ideaal der wetenschap te verheffen, op de reis, welke hij ter herstelling zijner wankelende gezondheid naar Italië had ondernomen, te Kuffstein, in eenen aanval van zwaarmoedigheid, vrijwillig een einde aan zijn kostbaar leven gemaakt heeft.

— Uit Wurtemberg wordt gemeld, dat de Paus, gelijk velen als waarschijnlijk voorzien hadden, geweigerd heeft, de door het Wurtembergsche domkapittel gedane verkiezing van eenen nieuwen bisschop goed te keuren. Deze verkiezing was overeenkomstig het verlangen der Regering uitgevallen en had in Wurtemberg algemeen genoegen gegeven, omdat de benoemde prelaat zich steeds door verdraagzaamheid had onderscheiden. — Deze weigering van den Pauss. Stoel, waardoor de nieuwe Paus voor 't eerst in botsing is geraakt met eene Regering, had in Wurtemberg te meer een' onaangenamen indruk gemaakt, omdat men daaruit meende te kunnen opmaken, dat de Paus, ten aanzien van de Protestantsche regeringen, geene andere grondbeginselen, dan zijn voorganger zou opvolgen.

— Professor *Stieffel* voorspelt, in het Duitsche tijdschrift *Zeus*, dat men in de maand December meest somber, nat en zacht weder te verwachten heeft; slechts in de eerste helft der maand is eene periode van koude waarschijnlijk.

— Langs buitengewonen weg moet uit Weenen het berigt ontvangen zijn, dat de Oostenrijksche regering de Koningin *Isabella* van Spanje erkend heeft.

— De Russische tolbeambten hebben het bevel ontvangen, om bij ingevoerd wordende balen boeken alle misdruk weg te nemen, daar men te Petersburg heeft ondervonden, dat op die wijze verscheidene verboden boeken zijn ingesmokkeld.

— Brieven uit Odessa klagen nog altijd over gebrek aan schepen tot het inladen van granen, vermits aldaar 1.400,000 zetwerts tarwe, 20,000 zetwerts rogge, 70,000 zetwerts haver en 12.000 zetwerts gerst in voorraad liggen.

— Uit Konstantinopel, dd 18den Nov., wordt medegedeeld, dat het *Journal de Constantinople* in het belang der waarheid aanmerkte, dat, luidens de later ontvangene berigten, de door den Bey *Bederhan* aangerigte verdelging der Nestorianen niet zoo groot geweest is als men zulks heeft doen gelooven, en dat de Porte tevens zorgen zoude voor de beperking der magt van den Bey *Bederhan* en twee andere aanhangers van het oude regerings-stelsel, en alhoewel de naderende winter een' togt tegen *Bederhan* belette, zoude deze wreedaard in geen geval ongestraft voor zijne misdaad blijven.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 9 December.

De wekelijksche vergadering van de *Repeal* was Maandag talrijk bezocht, daar men verwachtte, dat *O'Connell* den aanval van het jonge Ierland, in zijne laatste zitting tegen hem gedaan, met woeker zou vergelden. Men was dus zeer verwonderd, hem den grondslag te hooren leggen tot eene toenadering, door eene bijeenkomst voor te stellen tusschen de hoofden van beide partijen met het doel, om de voorloopige voorwaarden eener schorsing van vijandelijkheden vast te stellen. Men kan aldus zeggen, dat de suprematie van *O'Connell* als leider der beweging ten einde is, en het jonge Ierland volkomen heeft gezegevierd.

— Een tweegevecht of boxpartij tusschen een' man en eene vrouw, door *the Morning Chronicle* medegedeeld, levert een staaltje op van de overgeblevene Engelsche barbaarschheid. Te Breoche-row East-Wood kwamen de twee partijen bijeen; de vrouw was groot en de man klein van gestalte. Duizenden toeschouwers omringden het strijdperk. Het gevecht duurde bijna een uur, en werd 15 malen met nieuwe woede hernieuwd. De vrouw had spoedig blaauwe oogen en bloeden en neus; doch de man kreeg op zijne beurt geduchte stompen op borst en hoofd. Bij den 15den aanval ontving hij onder het linkeroog een' slag, waardoor hij ter aarde stortte. Het gejuich hierover was algemeen, en de boxeres werd met hare blaauwe oogen en dik geslagen gezigt als overwinnares uitgeroepen. Een voorbeeld van de verbetering der zeden.

Van den 10*den*. Het comité van het genootschap *de Vrede* heeft aan lord *Palmerston* eene memorie aangeboden, waarin het aan het Britsche gouvernement verzoekt, om alle *minnelijke* middelen, welke in zijne magt staan, te gebruiken, ten einde de Koningin *Pomaré* in hare staten te herstellen en door Frankrijk de onafhankelijkheid van de Gezelschaps-eilanden te doen erkennen.

Eene deputatie van het genootschap voor de bescherming der inlanders heeft Maandag aan lord *Palmerston* eene petitie aangeboden, welke denzelfden wensch uitdrukt. Lord *Palmerston* heeft aan beide deputatiën geantwoord, dat hij zich met dit onderwerp insgelijks zoude bezig houden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 December.

Men weet thans officiëel, dat de Fransche gevangenen in Algerië door de agenten van *Abd-el-Kader* voor een rantsoen van 30,000 frs. zijn uitgeleverd. Er heeft alzoo geene uitwisseling van gevangenen plaats gehad, en de dertig Arabische gevangenen, officieren van den Emir, welke naar Oran overgebragt waren, zullen naar het eiland St. Marguerite terug worden gevoerd. Eene ontknooping van dezen aard moet noodwendig *Abd-el-Kader* in de oogen der Muselmansche bevolking van Marokko en Algerië zeer in minachting brengen, en zij bespaart aan de Fransche regering de noodzakelijkheid, waaraan menschelijkheid alleen haar noopte toe te geven, om over eene uitwisseling te onderhandelen met eenen vijand, bedekt met het bloed van 300 ongelukkige gevangenen, die op zijn bevel vermoord zijn.

— Wij hebben, zegt het *Journal des Débats*, in ons laatste nommer een artikel overgenomen uit een dagblad, dat, — ten aanzien der etiquette, bij de komst van den Bey van Tunis alhier in acht genomen, — meldde, dat de Turksche ambassadeur op het punt had gestaan, om zijne reispassen te vragen. Naauwkeurige bij ons ontvangene berigten stellen ons in staat te verzekeren, dat deze bewering van allen grond ontbloot is.

— De heer *Chateauneuf*, een Franschman, die zich sinds eenigen tijd in dienst van Turkije bevindt, en als mineraloog laatstelijk bij de mijnen van Tokat is aangesteld geweest, heeft zijne godsdienst afgezworen en is tot het Islamismus overgegaan. Sinds 6 jaren gehuwd met eene jonge vrouw, tot eene fatsoenlijke familie behoorende, heeft hij deze vrouw met drie nog jeugdige kinderen verlaten.

Van den 10*den*. De toestand der bank is sedert de laatste berigten wederom verbeterd. De reserve beliep heden 86 millioenen te Parijs en 21 millioenen in de departementen. Men zegt, dat de heer *von Rothschild* aan de bank 10 à 15 millioenen heeft aangeboden, waarvan een gedeelte in staven, tegen het einde dezer maand te leveren.

— Uit Marseille wordt geschreven, dat de aanvoeren van graan in de laatste dagen 77,500 hectoliters hebben bedragen. Sedert den 28sten October tot den 5den December, dus in 37 dagen, zijn aldaar aangebragt 1,503,100 hectoliters graan van alle soorten.

— Te Lyon hebben de zijdeverwers, ten getale nagenoeg van duizend, het werken gestaakt. Verscheidenen zijn gevat.

BELGIË.

BRUSSEL, 8 December.

Te Ostende kwam, eenigen tijd geleden, een jong en ziekelijk man aan, die zich den volgenden morgen naar den oever der zee begaf en zich moedig in de golven stortte. Sedert herhaalt hij deze proef elken morgen, in weerwil van het koude weder. Deze jonge mensch, die het badsaizoen dus tot half December verlengt, is een hoogleeraar van de universiteit te Bonn, wien de geneesheeren dit krachtige middel hebben aanbevolen, om eene zenuwziekte te boven te komen, welke hem veel deed lijden.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 11 December.

Bij besluit van den 10den dezer, no. 1, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, den hoogleeraar *G. Vrolik*, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, ter gelegenheid van zijne vijftigjarige verbindtenis aan het athenæum te Amsterdam, te benoemen tot staatsraad in buitengewone dienst.

— Bij Koninklijke besluiten van den 6den December 1846 zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Norg, de heer *B. Warnaars*, thans ontvanger te Wanneperveen; te Wanneperveen, de heer *C. J. van Brakel*, thans surnumerair der belastingen te Utrecht; te Makkinga, de heer *G. M. Tetrode*, thans surnumerair der belastingen te Assen.

— H. M. onze geëerbiedigde Koningin heeft voor de loterij der Vrouwenvereeniging te Dordrecht een prachtig canapé-kussen ingezonden.

— In gevolge besluit van de algemeene synode der Nederl. Hervormde kerk, van den 20sten Julij dezes jaars, zijn alle belanghebbenden herinnerd, dat de aanzoeken, om ondersteuning te erlangen uit het synodale fonds voor noodlijdende kerken en personen, geenen gereeden ingang bij de synodale vergadering mogen hopen, ten zij ze zich *langs den kerkelijken weg* tot de synode wenden, en dat mitsdien de verzoekschriften, daartoe strekkende, *niet* bij den quaestor-generaal en evenmin regtstreeks aan de synode of synodale commissie, maar aan den scriba van het klassikaal bestuur, waaronder men ressorteert, moeten worden ingezonden; zijnde hiervan alleen uitgezonderd de adressen, die strekken tot herstel of opbouw van kerkelijke gebouwen, welke laatsten onmiddellijk aan de synode of synodale commissie behooren te worden gerigt, onder het adres van den secretaris.

AMSTERDAM, 9 December.

In de vergadering der deelhebbers in de Ned. Handelmaatschappij is heden, bij meerderheid van stemmen, in substantie, besloten, om den duur dezer instelling, na den 31sten Dec. 1849, nog gedurende een tweede tijdperk van 25 jaren te verlengen; — als grondslagen der nieuwe overeenkomst aan te nemen de artikelen, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 1831, met inachtneming van de bepa-

lingen van het wetboek van koophandel en weglating van den koninklijken waarborg; — het kapitaal van 23 millioenen tot 34½ millioen te vermeerderen, waartoe het reservefonds, op den 31sten Dec. 1849, geacht wordt toereikende te zullen zijn; — aan de deelhebbers, die, met 1850, hun kapitaal terug mogten verlangen en over hun aandeel in de reserve willen beschikken, daartoe gelegenheid te geven, gelijk ook aan de zoodanige, welke tot de nieuwe vennootschap wenschen toe te treden, om hunne aandeelen, ten blijke hiervan, te doen stempelen; — zijnde de Raad gemagtigd, daartoe het noodige te verrigten, en, onder 's Konings goedkeuring, aan de zaak haar volledig beslag te geven.

Zoodra deze voor handel en scheepvaart zoo belangrijke beslissing was gevallen, heesch het collegie Zeemanshoop zijne vlag, ten einde hiervan onmiddellijk aan de schepen op het Y berigt te geven, waarvan zeer velen onverwijld hunne vlaggen lieten waaijen als een blijk hunner regtmatige vreugde.

— Bij arrest van den 5den dezer is door het provinciaal geregtshof van Middelburg uitspraak gedaan in de zaak van *J. Lauret* en twintig andere beschuldigden, omdat zij in den nacht tusschen den 23sten en 24sten Nov. des vorigen jaars, na zich vooraf vermomd of door het zwart maken hunner aangezigten onkenbaar te hebben gemaakt, terwijl stellig één hunner van een schietgeweer voorzien was, de deur van den landman *Isaac Nortier*, onder Oostburg, met eenen zwaren olmen boomstam hebben opengeloopen, veel huisraad verbrijzeld, het kabinet leeg geroofd en ook het voorhanden geld gestolen, alles onder zware mishandeling van den landman, door hem, onder anderen, met een' kolf van een geweer op het hoofd te slaan, in zijne kamer met een met scherp geladen geweer te schieten en hem verder ten bloede te verwonden.

Bij dit arrest zijn achttien hunner schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één' persoon, van welke één openlijke wapenen bij zich had, door middel van uitwendige braak in een bewoond huis, en met geweldpleging en gebruikmaking van wapenen, en al die personen te dier zake veroordeeld tot de doodstraf met den strop, de twee vrouwelijke veroordeelden door verworging aan eenen paal, en de zestien mannelijke door het ophangen aan eene galg; terwijl de beschuldigden *Isaac Nortier* (neef van gemelden landman), *Cornelis Zonnewijlle* en *Daniel van Grol* zijn vrijgesproken, doch niet in vrijheid gesteld, als zijnde reeds bevorens in de, zoo ten correctionele in hooger beroep als ten criminele, behandelde zaken, allen betrekkelijk de geldafpersingen en dieverijen, gedurende den vorigen winter in het vierde distrikt, tot gevangenis of tuchthuisstraf veroordeeld.

De twee vrouwelijke veroordeelden zijn genoemd: *M. Tournoy* en *F. Nortier*, en de zestien mannelijke: *J. Lauret*, *J. Wittevrongel*, *J. H. Oosterling*, *J. Contant*, *J. Dijseling*, *J. Ferniau*, *A. Zonnewijlle*, *J. A. Zonnewijlle*, *B. de Smit*, *J. Lambregsen*, *J. Verberg*, *R. Maranus*, *G. Wisse*, *J. du Floo*, *G. Mabelus* en *J. Galander.*

Na het uitspreken van het arrest is door den voorzitter aan de veroordeelden onder het oog gebragt, dat de regter den treurigen pligt te vervullen heeft gehad, om hen *allen* tot den dood te veroordeelen, daar eed en pligt hem gebieden, om de wet te handhaven, welke in deze geenen *middelweg* toelaat, noch vergunt, om het mindere aandeel, hetwelk velen hunner, vooral aan het persoonlijk geweld tegen den landman, mogen gehad hebben, in aanmerking te nemen, daar zij allen gebleken zijn niet anders, dan als *mededaders* te moeten beschouwd worden; maar hen dan ook niet minder gewezen op het schoonste voorregt, hetwelk de grondwet aan den Koning toekent, om daar genade te kunnen verleenen, waar de duidelijke letter der wet den regter de handen bindt.

NIJMEGEN, 8 December.

In het *Handelsblad* van den 7den dezer 1ste uitgave is gewag gemaakt van het vermoedelijk over boord vallen en verongelukken van een' 12jarigen knaap, genoemd *Hendrik Hendriks*, alhier bij zijne moeder woonachtig, welke een paar dagen te voren als scheepsjongen op een' Bovenlander, de rivier afvarende, ter hoogte der stad Tiel door den schipper werd vermist. Alle mogelijke nasporingen bleven vruchteloos en aan een noodlottig omkomen werd niet getwijfeld, waardoor zijne moeder in diepen rouw werd gedompeld. Met genoegen vernemen wij, dat de bedroefde moeder haren geliefden zoon wederom in levenden en gezonden lijve aan het hart heeft mogen drukken. Uit vrees voor bedreigde straf van zijn' meester, was hij in den avond van den 2den dezer in de rivier gesprongen en naar wal gezwommen, en na vervolgens eenige dagen te hebben rondgezworven, is hij eergisteren avond, bitter weenende, in behouden haven aangekomen.

MAASTRICHT, 8 December.

Twee aanzienlijke ingezetenen van de gemeente Heerlen, de burgemeester en de kantonregter, hebben dezer dagen proeven genomen aangaande de nieuwe wijze van broodmaking, onlangs te Weenen uitgevonden, welke daarin bestaat, dat men het meel met geraspten beetwortel vermengt. Zie hier eenige bijzonderheden aangaande deze nuttige proefnemingen. Nadat de beetwortels zorgvuldig gewasschen en geschild zijn, raspt men ze en vermengt de aldus verkregene zelfstandigheid met eene gelijke hoeveelheid tarwe- of roggemeel. Het sap, dat uit den beetwortel siepert, wordt heet gemaakt en vervolgens insgelijks vermengd met de gest, en wanneer het noodig is, doet men er nog eene kleine hoeveelheid drinkwater bij; deze gest wordt dan, met eene grootere hoeveelheid zout dan bij het gewone brood gebruikt wordt, bij het deeg gedaan. Vervolgens laat men het brood als naar gewoonte rijzen en bakken. Op die wijze heeft men te Heerlen een brood verkregen, dat veel op het zoogenoemde huisbakkenbrood gelijkt, maar dat nog veel aangenamer smaak heeft.

ZWOLLE, 10 December.

Op den 7den December overleed, in de gemeente Lonneker, in deze provincie, *Jan Hendrik Gérard*, zonder beroep, oud circa 54 jaren, te Enschedé geboren. Hij was de zoon van wijlen *Jacob Gérard*, in leven handwerksman, woonachtig geweest te Enschede, die een broeder was van den Franschen maarschalk *Gérard.*

J. H. Gerard verkeerde in de armoedigste omstandigheden, hij gedroeg zich berispelijk, en was genoodzaakt, bij eenige landbouwers in de buurschap Eschmarke in deze gemeente al het noodige te vragen. Om de 24 uren veranderde hij geregeld van kwartier, niets medenemende, dan de kleedingstukken, die hij op het lijf had, en welke zoo onzuiver waren, dat zij hem tot een huisplaag maakten voor zijne weldoeners.

Welk een onderscheid van stand tusschen twee bloedverwanten! Terwijl de maarschalk *Gérard*, door eenen schitterenden staf omgeven, zijne bevelen aan duizenden Franschen geeft, ligt de zoon zijns broeders, in lompen gewikkeld, op een ellendig strooleger ter neder.

Wij weten niet, of de lauwerkransen en de eereteekenen, welke het hoofd en de borst van den grooten Franschen veldheer omgeven en versieren, hem hebben belet, om zijnen bloedverwant aan de ellende te ontrukken, maar gelooven liever, dat de onbekendheid met de omstandigheden van den ongelukkige de oorzaak daarvan is.

Eene achternicht van den maarschalk is nog te Enschedé woonachtig.

TIEL, 11 December.

Men verneemt, dat eenige der kundigste, en, vooral in het godsdienstige, meest verlichte en ongeveinsde ingezetenen aan den raad dezer stad een adres hebben ingediend, houdende eene opgave van eenige predikanten, welke zij zouden wenschen dat, uit hoofde van hunne dweepzucht, enz., bij de te doene keuze, *niet* in aanmerking mogten komen.

BREDA, 11 December.

Naar wij vernemen, wordt de verschrikkelijke brand der hoeve van Z. K. H. Prins *Frederik* nabij Klundert, en bewoond wordende door de weduwe *Huysmans*, welke den voorlaatsten nacht gewoed heeft en waarin tien paarden en drieentwintig stuks hoornvee, benevens een aanzienlijke voorraad granen, hooi en stroo eene prooi der vlammen is geworden, aan verregaande kwaadwilligheid toegeschreven; immers ten gevolge van het niet beantwoorden aan den inhoud van eenen met de hevigste bedreigingen gepaard gaanden brandbrief.

Men wil, dat er nog zes of zeven andere brandbrieven in die omstreken zijn gelegd, en dat de onbeschaamdheid zoo ver gedreven wordt, dat door een' der bedreigde personen de geëischte som, doch onder bewaking, op de bepaalde plaats nedergelegd zijnde, hem heden een tweede schrijven gewerd, waarbij men hem waarschuwde om die som op eene andere plaats *onbewaakt* te bezorgen, vermits hem anders hetzelfde lot zoude te beurt vallen, als aan de gezegde hoeve.

De heer substituut-officier *de Willebois* bevindt zich sedert eergisteren ochtend op de plaats des onheils, ten einde een geregtelijk onderzoek in te stellen, hetwelk, zoo wij hopen, de meest gewenschte blijken van schuld of bezwaren althans zal opleveren.

ASSEN, 10 December.

Maandag jl. werd te Koevorden bekend, dat de secretaris dier stad, de heer *J. Woltersom Gz.*, op 's Konings verjaardag benoemd was tot *Broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.* Die tijding verheugde ieder.

De man, die meer dan 30 jaren zijne betrekking getrouw vervulde, voor alle inwoners en ten allen tijde met raad en daad werkzaam was, die dan ook vroeger reeds voor zijne stipte en ijverige dienstbetrachting eene openlijke hulde van de Hooge Regering ontving, was waardig zóó beloond te worden.

GRONINGEN, 14 December.

Van den 30sten Oct. 1845 tot den 20sten Nov. dezes jaars zijn op onze hoogeschool ingeschreven 52 studenten, in evenredigheid met de beide andere hoogescholen, niet het geringste aantal. Op den 21sten Oct. l.l. (de laatste recensie was het aantal der studenten alhier als volgt: wis- en natuurkundigen (uitsluitend) 4, aanstaande geneeskundigen 15, godgeleerden 38, letteren (uitsluitend) 13, aanstaande regtsgeleerden 26, aanstaande godgeleerden 20, regtsgeleerden 75, geneeskundigen 54, niet gerecenseerden 10, te zamen 255 studenten. Op het laatst van het jaar 1844 bedroeg dat getal 283 en op het einde des jaars 1845 259, en thans 255; een duidelijk bewijs van den schadelijken invloed der staats-examina op den uiterlijken bloei onzer Hoogescholen.

— In den avond van den 5den dezer is er brand ontstaan in een huis, staande in de Bovenstreek te Bellingewolde, toebehoorende aan den koopman G. N. ADDENS, te Bellingewolde, en bewoond door twee daglooners. Het huis is geheel afgebrand. De huismeubelen zijn voor het grootste gedeelte gered, doch eene aanzienlijke partij turf, hooi en eenige producten zijn eene prooi der vlammen geworden. Door gebrek aan water viel er aan blusschen niet te denken. Het huis was verzekerd tegen brandschade, maar de inboedel niet.

Als eene bijzonderheid mag worden aangemerkt, dat er zich tot heden nog een ooijevaar in het dorp Zuidhorn ophoudt. Met eene bijzondere gelatenheid schijnt hij den naderenden winter te gemoet te zien; althans toebereidselen tot eene verhuizing ziet men hem nog niet maken.

Reeds sedert vier jaren schijnt hij bijzonder aan dit oord gehecht te zijn.

Jaarlijks wordt hij in het voorjaar door een aanzienlijk getal broeders en zusters langbeenen begroet, welke hem tevens in den herfst telkens weder bezoeken, en hem de noodzakelijkheid schijnen te willen doen begrijpen, om met de groote familie de landverhuizing te doen; doch hij schijnt vrij goed in een eens genomen besluit te volharden. Ook ten opzigte van het huwelijk heeft hij bijzondere denkbeelden; want tot nog toe is het geen' der heeren langbeenen gelukt, om mejufvrouw tot een huwelijk over te halen.

Het schijnt, dat deze ooijevaar hier het burgerregt heeft verkregen. Hij laat zich daarop somtijds niet weinig voorstaan, daar hij vooral kinderen, die ook vermeenen in dat regt te deelen, somtijds dat regt schijnt te betwisten. Overigens leeft hij met het geheele dorp in goede verstandhouding, bijzonder met de vleeschhouwers van dit dorp.

Volgens den *Utr. Avondpost*, hebben de hh. BALKEMA & Co. dezer dagen aan het ministerie van binnenl. zaken ter goedkeuring, gezonden de plans en profilteekeningen der 2de, 3de, 4de en 5de sectiën van den door hen aan te leggen spoorweg, zijnde van Meppel tot Groningen en van dáár tot Delfzijl, alsmede van den zijtak van Groningen tot Nieuwe Schans.

Omtrent het onlangs door *de Tijd*, *Noord-Hollandsche Courant*, medegedeeld berigt, dat de O. I. Regering zich in het Tractaat met DIPO NEGORO zou hebben verbonden, om door alle middelen, die in haar bereik zijn, de uitbreiding van het Christendom tegen te gaan, meenen wij te moeten aanmerken, dat het in zich zelven valsch is, *omdat er geen tractaat met* DIPO NEGORO *is gesloten.* De muiter DIPO NEGORO is in de Kadoe den 28sten Maart 1830 gevangen genomen, naar Samarang en naar Batavia overgebragt, en, als van vorstelijken geslachte, in het leven gespaard, gebannen en naar Menado vervoerd. Er was dus geene sprake van een tractaat met den gevangen opstandeling. Hoe dus is het mogelijk, dat iemand op Java van vernederende voorwaarden voor Nederland, in een tractaat met DIPO NEGORO gesloten, kan hebben gedroomd! — Wij voegen hierbij, dat noch door ons tegenwoordig gouvernement, noch van wege de Oost-Indische Compagnie, met de Souvereine Vorsten van Java, in de met dezelve gesloten tractaten, eenig voorbehoud is gevoegd tot wering van het Christendom op Java. — Na den langdurigen oorlog in het midden der vorige eeuw, ten gevolge waarvan op Java het Rijk van den Mataram werd gesplitst, en nevens het Rijk van Solo, dat van Djocjocarta ten aanzijn kwam, sloot de Oost-Indische Compagnie verdragen met den Keizer en met de nieuwe dynastie van den Sultan. Hoe echter waren die verdragen? Beide, de Keizer en de Sultan, verklaarden zich Leenmannen van de Oost-Indische Maatschappij, en dat zij aan de O. I. Compagnie hunne Souvereiniteit hadden te danken. Reeds op zichzelven is het dus onwaarschijnlijk, dat eenig beding, welk ook, dat vernederend voor de Oost-Indische Maatschappij kon zijn, in zoodanig verdrag zou zijn opgenomen. Doch in de verdragen met den Soesoehoenan en met den, in 1755 erkenden Sultan gesloten, hebben wij nergens een enkel woord over godsdienst gevonden. Van den Leenheer tegenover den Leenman kwamen zoodanige bepalingen geenszins te pas. En wanneer reeds de Oost-Indische Maatschappij zich zoodanige vernederende bepalingen niet liet welgevallen, is het dan waarschijnlijk, dat het Nederlandsche gouvernement, tegenover de beide Leenmannen van Solo en Djokjo, wier gezag en magt, ten gevolge van den opstand van DIPO NEGORO, grootelijks verminderd zijn, zich eenige vernederende voorwaarden, van welken aard ook, zou laten opdringen? Ook hieruit wij verzekeren, dat zoodanig iets in geenen deele is gebeurd. — Men hechte dus geen geloof aan het berigt van Java, door de *Tijd* medegedeeld.

Dit zal onzen lezers nog duidelijker worden, door het onderstaande, hetwelk wij, ten aanzien van ditzelfde onderwerp, aan de *Staats-Courant* van heden ontleenen:

Driest geworden door het verachtend stilzwijgen, hetwelk de regering omtrent het bespottelijk berigt van *de Tijd* heeft bewaard, stapelt dat blad, in zijn nommer van den 8sten dezer, onzin op logentaal. — Dit oordeel mag streng schijnen, maar behoort het niet ten deel te vallen aan verdichtselen, wedersproken door alom bekende geschiedkundige daadzaken en alzoo geene andere bron hebbende, dan onkunde of kwade trouw?

Toen DIPO NEGORO, van de meesten zijner aanhangers verlaten, in 1830 geen veilig toevlugtsoord meer had en elk oogenblik gevaar liep, om in de handen te vallen van onze, hem rusteloos najagende soldaten, begaf hij zich tot den luit.-gen. DE KOCK, om de voorwaarden zijner onderwerping te regelen. Na gedurende eene maand (onder het voorwendsel van de Mohammedaansche vasten) eene beslissende zamenspraak te hebben vermeden, en inmiddels, niet zonder gevolg pogingen te hebben aangewend, om zijnen aanhang te versterken, bragt de luit.-generaal DE KOCK de zaak op den 28sten Maart 1830 tot eene crisis. Een ooggetuige(1), na vermeld te hebben, hoe de luit.-generaal DE KOCK aan DIPO NEGORO te kennen gaf, dat hij nu zonder verdere omwegen moest verklaren, wat zijn voornemen was ten aanzien van zijne onderwerping aan de Nederlandsche regering, verhaalt, dat de oproerige vorst antwoordde, dat hij geenszins met dat doel was gekomen, maar bloot om den opperbevelhebber een bezoek te brengen, en dat hij er overigens niet op voorbereid was, over zaken te handelen. De generaal gaf zijne verwondering over zulk een antwoord te kennen, en toen nu DIPO NEGORO verklaarde naar zijne staten te willen terugkeeren, ten einde over alles rijpelijk na te denken, betuigde hem de generaal de noodzakelijkheid, waarin hij zich bevond, hem niet te laten vertrekken, voor dat hij zich stiptelijk verklaard had. Toen DIPO NEGORO nu zag, dat er geen middenweg te kiezen was, verklaarde hij, na zich eenigen tijd met zijne priesters onderhouden te hebben, dat hij geen' anderen wensch koesterde, dan zich met den titel van Sultan aan het hoofd der Mohammedaansche godsdienst te zien, en dat hij, ten aanzien van alle andere voorwaarden, op de edelmoedigheid des gouvernements vertrouwde. Daarop antwoordde de generaal, dat de eischen van DIPO NEGORO zoo buitensporig waren, dat zij geen antwoord verdienden, dat voorts zijne bedoelingen geenszins schenen te strooken met den toestand, waarin hij thans verkeerde, en dat hij wel wist, dat het gouvernement ten allen tijde zijne bescherming verleend had aan den Sultan van Djocjocarta en den Keizer van Soeracarta, die de eenige opperhoofden waren, van al hetgeen de godsdienst in hunne staten betrof. DIPO NEGORO verklaarde alstoen, zich van zijne eischen niets te laten afdingen, en aan het gouvernement de vrijheid van handelen te laten. Daarop gaf de generaal hem te kennen, dat hij zich alsdan genoodzaakt zoude zien, hem naar Batavia, ter beschikking van den gouv.-gen. op te zenden. Daartegen protesteerde DIPO NEGORO met veel hevigheid; maar, nadat de generaal hem zijn gedrag nogmaals voor oogen gehouden en hem beduid had, dat thans alle reclamatie van zijne zijde ontijdig was, werd hij ontwapend en gevankelijk weggevoerd naar eene bewaarplaats, alwaar hij nog als staatsgevangene leeft.

Met DIPO NEGORO is alzoo geen tractaat gesloten. Hij was weerloos in onze handen gevallen. — De voorwaarden, die hij wilde bedingen, werden als onaannemelijk afgeslagen. In die voorwaarden was met geen woord van het Christendom gerept. Wanneer men hierbij vergelijkt het werk van eenen anderen ooggetuige (1) en bepaaldelijk wat in het 4de deel, bladz. 286 en volg., omtrent de onderwerping van DIPO NEGORO wordt verhaald, dan zal een ieder de overtuiging bekomen, dat het bewuste art. van *de Tijd* niets is, dan een even verachtelijk als onhandig verzinsel.

(*Handelsblad.*)

(1) *Mémoire sur la guerre de l'Ile de Java de* 1825 *à* 1830, *par le major* F. V. A. DE STUERS, *pag.* 181 *en volgende.*

(1) *Verzameling van officiële rapporten, betreffende den oorlog op Java van* 1825 *tot* 1830, *door den generaal-majoor* NAHUYS.

Bij het ter pers leggen van deze Courant was de Hollandsche post nog niet aangekomen, zoodat wij geene berigten uit de daarmede verwachte dagbladen kunnen mededeelen.

Voor deze Courant is een berigt ontvangen van den Heer P. VAN BAERLE, in antwoord op de advertentie, voorkomende op de 3de bladzijde, 2de kolom, in no. 99 dezer Courant, hetwelk echter niet zal worden opgenomen, uithoofde van de daarin voorkomende personele en beleedigende uitdrukkingen. De Schrijver verzoekt nu, te berigten, dat zijne verdediging in eene andere Courant zal worden geplaatst.

Ingezonden Stukken.

Godsdienstige Muzijkfeesten.

Met genoegen vernamen wij uit het vorige nommer van dit geacht blad, dat er ook nu weder op den avond van den *tweeden Kersdag* alhier, in de *Martini Kerk*, een *Godsdienstig Muzijkfeest* zal plaats hebben, waarvan de opbrengst zal strekken, om eenige honderden *armen-kinderen* onderwijs, en, des noodig, kleederen te kunnen verschaffen. *Dit doel is edel!* En dat het publiek zulks erkent, bewijst reeds de *Inteekeningslijst* voor gemeld Feest, welke aanvankelijk prijkt met een *zeer aanzienlijk* getal namen.

Maar daarover willen wij hier niet spreken; het was ons doel, om de aandacht van hen, die gaarne medewerken, om aan onze *Christen-* en *Volksfeesten* een edeler gehalte te geven, het gevoel voor alles, wat *waar*, *goed* en *schoon* is, bij het volk willen helpen ontwikkelen, opwekken, die gaarne medewerken ter veredeling van Godsdienstzin, — op dergelijke *Muzijkfeesten* te vestigen.

Welke feesten zouden hiertoe beter kunnen medewerken, dan zoodanige, als wij nu onderscheidene malen in de prachtige Martini kerk mogten bijwonen? Zoude men inzonderheid het zoo hoog geschatte *Kersfeest* beter kunnen vieren, dan door jubelende zangen, als de engelen in de velden van *Bethlehem*? zou men het volk — en dan vooral het jeugdige deel des volks — betere gelegenheid kunnen verschaffen, om eenen avond *nuttig* en *aangenaam* door te brengen? Zouden zulke feestvieringen niet het regte middel zijn, om dat jeugdige volk dien avond van *loterijspelen*, van *drinkgelagen* en ruwe uitspattingen terug te houden, die op zoo vele dorpen alsdan plaats hebben, dat heerlijke feest ontheiligen, en daarenboven groote schade toebrengen aan de zedelijkheid? — O, dat vooral de *Volksonderwijzers* en *Christenleeraars* dit gevoelen en medewerken, om het houden van zoodanige plegtigheden, bij gelegenheid van de hooge Christenfeesten, te bevorderen!

Op zeer vele plaatsen kan dit immers gemakkelijk geschieden? Hoeveel zanggezelschappen bestaan er niet in deze provincie! hoe wordt de opregting daarvan aangeprezen en aangemoedigd! Welke zorg wordt er besteed, om voor eene buitengemeen geringe som goede muzijk voor die zanggezelschappen te leveren! Hoeveel werk wordt er in vele lagere scholen gemaakt van de beoefening der zangkunst! O wanneer wakkere mannen de goede zaak slechts aanvatteden, hoeveel goeds zouden zij hierdoor bij het volk kunnen stichten, dat inderdaad behoefte aan wat hoogers heeft dan aan *loterijspel* en *kroegvermaak*; dat het goede en schoone gaarne wil, als men het maar gelegenheid geeft om het te kunnen genieten.

Men zoude welligt nog dit jaar op enkele plaatsen, waar zangvereenigingen bestaan, eene proeve van zoodanig een Godsdienstig Muzijkfeest kunnen nemen. Het voornaamste daartoe — Muzijk — is immers voor eene zeer geringe som verkrijgbaar. Bij den Steendrukker J. H. VAN DE WEIJER is voor weinige dagen een *zestal Feestliederen op Jezus Christus' Geboorte* in *partituur* uitgegeven, welke alle aanbeveling verdient, ook vooral daarom, omdat deze liederen door *mannenstemmen*, — *vrouwen-* en *kinderstemmen* met bijvoeging van *basstemmen*, — ook gemengd, door *mannen*, *vrouwen* en *kinderen* kunnen worden gezongen, zoodat zij bruikbaar zijn voor alle soorten van zangvereenigingen, zelfs ook voor de lagere scholen. (2) Zijn wij wel onderrigt, dan zullen deze gezangen ook door de *volks-zangschool* van het Groninger Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* worden gezongen op het aanstaande Godsdienstige Muzijkfeest te Groningen. Bovendien zijn bij bovengenoemden uitgever nog een aanzienlijk getal andere doeltreffende zangstukken ten behoeve van zangvereenigingen uitgegeven, waarvan onderscheidene tot bovengenoemd doel kunnen worden gebruikt. Waar zoo veel stof voorhanden is om in dezen de zedelijke en godsdienstige belangen van het volk te kunnen bevorderen, daar mag het niet aan mannen ontbreken, om te helpen arbeiden aan het groote werk des Heilands, wiens geboortefeest wij weldra zullen vieren. Mogt deze opwekking hiertoe vruchtbaar worden! Daartoe wekke bovenal het voorbeeld van Groningen de beminnaars der schoone zangkunst in onze Provincie op!

G.

Aardappelenteelt van zaad.

Toen in den zomer van het jaar 1845 het versterf in het aardappelengewas zich vertoonde, vestigden de dagbladen bijna gelijktijdig de aandacht van den landbouwer niet alleen, maar van het geheele publiek op dit hoogst zorgwekkend verschijnsel, en droegen daardoor niet weinig bij tot den ongehoord hoogen prijs, waarvoor dezelve later werden verkocht.

Behalve voorschriften omtrent de soort van land, welke men in het volgende jaar tot de aardappelenteelt moest bestemmen, de wijze van bewerking, bemesting en beplanting daarvan, het zorgvuldig uitzoeken en bewaren van gezonde poters, werd in vele berigten het vernieuwen van het aardappelengewas, hetwelk men door langdurige voortplanting uit poters van denzelfden stam als verouderd beschouwde, door zaad uit het buitenland aan te voeren, als het beste middel tot stuiting van het kwaad aanbevolen. En hiervan was voorzeker, als men de landbouwkundige ondervinding, dat vernieuwing door zaad of zelfs verwisseling van zaad, in den regel verbetering en veredeling van vrucht te weeg brengt, op de aardappelenteelt toepaste, eene gunstige uitkomst te verwachten. Ook vooronderstelde men, dat aardappelenplanten uit zaad geteeld door het euvel niet zouden worden aangetast. Vele landbouwers en beoefenaars van den landbouw trachtten dan ook zaad van hunne aardappelen te winnen, hetwelk evenwel niet zonder moeite kon geschieden, omdat slechts weinige aardappelenstammen de zaadbollen tot rijpheid bragten, en dat nog alleen de vroegrijpe soorten, terwijl bij de

(2) De prijs van deze liederen is slechts 15 cent, waarvoor men 12 zeer compres gedrukte bladzijden heeft.

late soorten de zaadbollen zelfs niet gevormd werden, omdat de bloei te gelijk met het loof verstierf.

Van Gouvernementswege werd eenigzins in dit gebrek voorzien door het ontbieden van zaad uit landen, waar het in gezonden staat te bekomen was. Dit zaad werd gedeeltelijk aan de Commissiën van landbouw in de onderscheidene provinciën toegezonden, die het aan zoodanige landbouwers ter zaaijing uitdeelden, van welke het te verwachten was, dat de teelt uit zaad met ijver en zorg zoude worden beproefd.

Hoewel ik geene vreemde zaadsoorten had bekomen, heb ik evenwel beproefd en ondervonden, dat de teelt van vroegrijpe aardappelen uit zaad zeer aanprijzenswaardig is, en daaruit in hetzelfde jaar niet alleen goede poters te telen zijn, maar, met zorg behandeld, een' overvloed van volkomen volwassen, groote, smakelijke eetaardappelen te trekken is.

Ik ben hiermede op de volgende wijze te werk gegaan.

Den 10den Februarij zaaide ik het zaad van vroege zomer-Schotsche en vroege zwarte aardappelen, door mij zelven in het vorige jaar gewonnen, in eenen matig warmen bak, waarvan ik op den 20sten de plantjes begon te zien. Den 17den Maart verplantte ik dezelve op 3 oude duimen afstand in een' kouden bak met glas bedekt, zijnde de plantjes toen in het 3de blad, en bragt dezelve den 20sten April uit dien bak op de vaste standplaats op den kouden grond, zijnde matig met koemest gemeste tuingrond, over, en plantte dezelve aldaar op rijen 15 oude duimen in het [] van elkander.

Op dezen stand werden de planten door schoffelen en wieden schoongehouden en den 7den Julij, toen zij begonnen te bloeijen, aangeaard.

Kort daarop werden de planten, de eene meerder, de andere minder, door het euvel aangetast, ten zelfden tijde dat het ook in de aardappelen van poters op het veld werd waargenomen. Dit ongeval heeft voorzeker eenen nadeeligen invloed op de vruchtzetting en derzelver groei uitgeoefend.

Dien onverminderd leverden alle de planten bij het roden, 't welk den 20sten October plaats had, een zeker getal volwassen aardappelen op: een der vroege zomer-Schotsche gaf negen groote, twintig gewone en 11 krielaardappelen, welke laatsten evenwel eene hazelnoot in grootte overtroffen, terwijl 19 der grootste aardappelen een Ned. ℔ wogen.

Bij de aardappelenteelt van dit jaar, die ook wederom gedeeltelijk mislukt is, heb ik overigens opgemerkt, dat vele voorzorgen overbodig en vele vooronderstellingen geheel andere uitkomsten hebben opgeleverd. De besmette poters kiemden het eerst, leverden de beste en sterkste planten en gaven de meeste en dikste vruchten. Ook had de soort van grond, waarop men de aardappelen teelde, daarop weinig of geen invloed; zij sloegen even goed aan op alle akkers, onverschillig of die het vorige jaar al of niet met aardappelen waren beteeld, en toen in het laatst van de maand Julij het euvel zich op nieuw in dat nuttige gewas openbaarde, trof het zoo wel vroegrijpe als late soorten, van zaad of van poters geteeld, op hooge of lage gronden geplant; overal rigtte die kwaal dezelfde verwoesting aan; hoewel op de zandgronden niet zoo algemeen als in het vorige jaar en ook niet alle planten aantastende, zag men op denzelfden akker vele planten wegsterven, terwijl anderen ongestoord tot volkomen rijpheid doorgroeiden.

Nog heeft de aardappelenteelt van dit jaar geleerd, dat de zeer vroeg op hoogen zandgrond geplante vroegrijpe aardappelen de volkomen rijpheid bereikten, vóórdat zich het bederf in het gewas openbaarde, en dat ook de ligte roode aardappelen er het best tegen bestand zijn, zoodat zij over het algemeen in deze gemeente een matig beschot hebben opgeleverd.

Bij de onzekerheid omtrent den aard en de oorzaak van het aardappeleneuvel, heb ik vermeend van de uitkomst mijner proeven in den afgeloopen zomer bij de aardappelenteelt uit zaad en van poters verkregen, ten algemeene nutte berigt te mogen geven, welke ten slotte hierop neerkomen, dat als men vroegrijpe poters vroeg te velde brengt, op wel toebereid land, of vroegrijp aardappelenzaad op de wijze als boven omschreven behandelt, er, ook zelfs bij herhaling van het euvel in 1847, een matig beschot van smakelijke, deugdzame aardappelen verkregen kan worden.

HAREN, 1 December 1846. C. VAN DER MARK,
Tuinman op *Voorveld.*

Ontfermt U over de Armen-kinderen!

Dat de kinderkens der armen, in dezen barren wintertijd bij zoo veel armoede, het meest lijden, gevoelt zeker ieder, die met den toestand der armen-huisgezinnen bekend is. Wat deze bij gebrek aan *verwarming*, *kleeding* en *spijze* hebben te verduren, weet God alleen! Wij gezegenden met aardsche goederen kunnen dit niet gevoelen.

Daarom was het den steller dezes zoo aangenaam, dat de commissie: *ter bevordering van het schoolgaan der armen-kinderen, die geene kleederen hebben*, enz., wederom ten behoeve van die ongelukkigen zulk een heerlijk *Godsdienstig Muzijkfeest* op den avond van den tweeden Kersdag wenscht te doen plaats hebben. Zoo lang de arme kleinen in warme schoollocalen kunnen worden opgenomen, en men hun kleederen verschaft, om die te kunnen bezoeken, wordt een groot deel van hun lijden verminderd; zij hebben het daar, zedelijk en ligchamelijk, beter dan in de hutten der ellende, waar de stem der wanhoop zich soms verschrikkelijk — niet zelden hemeltergend — verheft tegen God en menschen; waar de nood niet zelden tot overleggingen, besluiten, enz leidt, die voor de zedelijkheid van het arme kind verpestend zijn, om er niet meer van te zeggen.

Dat men de pogingen der bovenvermelde commissie dan ondersteune en haar in staat stelle, om zich over de arme kinderkens te kunnen ontfermen, *vooral ook door het verschaffen van kleeding.* God moge daartoe de harten van die Christenen bewegen, welke nog geaarzeld hebben, om de hand der redding hiertoe mede uit te steken!

Een vriend der armen-kinderen.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Tonningen den 3 Dec., kapit. *Fokken* Anna, van Rostock n. Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 10 Dec., kapit. *Ouwehand* Westphalia, van Hull; den 10den *Heijenga* Jantina, van Ribe; den 11den *Kwint* Johanna, van Londen; *Mellema* Geertruida, van Rostock; den 12den *Oetzes* Alida Maria, van Londen; *Gnodde* Aurora, van Sunderland. — Te Texel den 9 Dec., *Jonker* jonge Agatha, van Newcastle; *van der Wouden* Hoop en Liefde, van Hartlepool. — In het Vlie den 10 Dec., *Stomp* Hoop op Fortuin, van Hamburg. — Te Helvoet den 10 Dec., *Weij* Elisabeth, van Randers. — Te Terschelling den 8 Dec., *Bruning* Jantina Kranenborg, van Christiansand, als bijlegger. — Te Brouwershaven den 9 Dec., *Teensma* Reintje, van Cardiff n. Schiedam. — Te Vlissingen den 9 Dec., *Nieland* Johannes, van Londen. — Te Genua den 1 Dec., *de Boer* Arjen Brouwer en den 2den *Huisman* Onrust, beide van Amsterdam. — Te Gravesend den 5 Dec., *van der Veen* vr. Anske, van Hamburg; den 6den *de Jonge* jonge Reintje, van Workum; *Lindeboom* Anna, van Hoekzijl; den 8sten *Kaspersma* Eendragt, van Workum; *Plukker* juffer Hendrika en *de Boer* Lumiena, beide van Groningen; den 9den *Post* Wilhelmina Hendrika, van Harlingen. — Bij Deal den 9 Dec., *Meijer* Antonie en Eugenie, van Amsterdam n. Newyork. — Te Portsmouth den 8 Dec., *Hansen* Catharina, van Liverpool n. Antwerpen. — Te Ipswich den 8 Dec., *Haverbult* Juffer Ynske, van Groningen. — Te Rochefort den 24 Nov., *Potjewijd* Albertina, *Kamminga* Urania, den 26sten *Dood* vr. Christina en den 27sten *Taaij* Fortuna, alle vier van Dordrecht. — Te Scilly den 3 Dec., *Gialts* Helena, van Liverpool n. Rotterdam. — Te Harwich den 5 Dec., *Kwint* Johanna, van Londen n. Amsterdam; den 7den *Visser* de Hoop en *Buma* vr. Dieuwke, beide van Workum n. Londen. — Op de Rivier van Nantes den 6 Dec., *Bieze* Anna, van Rotterdam. — Bij Wight den 5 Dec., *Beekman* Sophia, van Rio Janeiro. — Te Liverpool den 7 Dec., *Wijgers* Wilmina Mettina, van Rotterdam. — Te Pillau den 3 Dec., *Kramer* Fortuna, van St. Ubes. — Te Bremerhaven den 4 Dec., *Brons* Helena Brons, van St. Brieux.

In lading te Londen den 9 Dec., kapit. *Puister* Fennegiena, voor Antwerpen; *Smit* Sjarndina, voor Gent.

Zeilklaar te Londen den 7 Dec., kapit. *Wolthekker* Sophia Klasina, *van der Wijck* Fortuna, den 8sten *de Haan* Anna Jantina en *Swiers* de Hoop, alle vier naar Antwerpen; den 9den *van Sluis* Ettina, naar Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Dec., kapit. *Hazewinkel* Anja, naar Bayonne; *Mulder* Marchiena, naar Londen; den 10den *Vos* Allersma, naar Marseille; *Kramer* Hijlke Tromp, naar Gibraltar; *Niehoff* Hoop en Fortuin, naar Londen; *Siemers* Gesina, naar Hamburg; *Geltes* de 2 Gezusters, naar Bremen. — Van Helvoet den 9 Dec., *Koning* de Hoop, naar Rochefort. — Van Bayonne den 3 Dec, *Kiers Kok* de Hoop, naar Amsterdam; *Nagel* Gebiena Maria, naar Antwerpen. — Van Jersey den 4 Dec., *Naatje* Anna Margaretha, naar Rotterdam. — Van Hartlepool den 5 Dec., *Brouwer* vr. Ynske, naar Rotterdam. — Van Gibraltar den 27 Nov., *de Boer* Aurora, naar Genua. — Van Rouaan den 7 Dec., *Potjer* Catharina Jantina, naar Bordeaux. — Van Scilly den 5 Dec., *Gialts* Helena, naar Rotterdam. — Van Genua den 26 Nov., *Douwes* Isabella, naar Antwerpen. — Van Havre den 8 Dec., *de Jonge* jonge Pieter, naar Rotterdam; *Bakker* Nijverheid, naar Bordeaux. — Van Pillau den 2 Dec., *Pott* vr. Lijdia, naar Dundee. — Van Cuxhaven den 7 Dce., *Boeling* Alida, naar Rouaan. — Van Bremerhaven den 4 Dec., **Fokken** Anna Elisabeth, **Koens** jonge Rudolph, *van Sluis* Tjakkina en *Muurling* Maria, alle vier naar Groningen; de drie laatsten zijn uit zee terug gekomen.

Het schip *Oriental*, kapit. Hanon, van Havre naar Rio Janeiro, is den 27 Sept. bij Sao Joao da Barra gestrand; een passagier en een matroos zijn daarbij verdronken.

Het schip *Jeune Céline*, kapit. Leau, van Port au Prince naar Havre, is den 24 October op het rif van Maijguana totaal verongelukt, doch de equipage gered en de inventaris, benevens een gedeelte der lading, geborgen.

Het schip *Jules de Blosseville*, kapit. Salmon, van Haïti naar Havre gedestineerd, is in de nabijheid van Padston totaal verongelukt.

HARLINGEN den 12 Dec. Binnengekomen den 7den kaplt. *Buiten* Baudine, van Newcastle; den 11den *Buining* Jantina Kranenburg, van Christiansand.

Lijst der Nederlandsche Schepen, welke de Sond gepasseerd zijn.

2 Dec. Botje, Geziena Alida (Hoogezand), v. Koningsb. n. Rotterd.
Hazewinkel, door v. d. Baan, Helena (Amsterdam), v. Riga (n. Amsterdam.
Ebes, Maria (Harlingen), v. Riga n. de Maas.
Pinksterboer, Maria Johanna (Rotterd.), v. Dantzig n. Rotterd.
3 Dec. Ekamp, Anna Clara (Muijden), v. Pillau n. Hull.
Brouwer, Elisabeth (Pekela), v. Riga n. de Maas.
Borgman, Cornelius Dasse Viëtor (Pekela), v. Riga n. Rotterd.

De Wind den 2den Z.W.; den 3den N.O.

ELSENEUR, 3 December 1846.

200ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

6de Lijst. No. 14678 een prijs van *f* 1250. — *7de Lijst.* No. 19310 een prijs van *f* 50,000. — *8ste Lijst.* No. 1816 en 14013 ieder een prijs van *f* 1000.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 14 December 1846, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 11 *December.*

TARWE.	Veen 67 ℔ *f* 6,90	» 41 ℔ *f* 3,80
O. Bak 70 ℔ *f* 10,00	GERST.	Zw. Voer 35 » » 3,00
N. Oml. 70 » » 9,75	Wint. 56 ℔ *f* 5,40	» 38 » » 3,40
» » 72 » » 10,25	» 58 » » 5,75	» 41 » » 3,80
N. Old. 70 » » 9,50	» 60 » » 6,05	BOONEN.
» » 72 » » 10,00	Zomer 54 » » 5,00	Paardenb. *f* 7,50,75 *f* 8
» » » »	» 56 » » 5,25	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Knobbe 58 » » 5,40	Gr.Gort *f* 9,75 *f* 10,25
Inl. 64 ℔ *f* 8,80	» 60 » » 5,70	Par.100N.℔ *f* 13 a *f* 15
» 66 » » 9,15	HAVER.	Koolz. *f* 10,25,50,75 *f* 11.
» 68 » » 9,55		Aveelz. *f*
» » »	Dikke 38 ℔ *f* 3,40	Zomerz. *f*
BOEKWEIT.	» 41 » » 3,85	Boterzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,60	» 44 » » 4,35	G.Mostz. *f*
» 66 » » 7,00	» 47 » » 4,75	Raapol. p.vat *f* 34 *f* $34\frac{1}{2}$
» » »	Bl. Voer 35 » » 2,95	Boter $\frac{1}{4}$ Ton *f* 28 *f* 30
Zw. Zd. 66 » » 6,90	» 38 » » 3,35	

In den handel ging heden zeer weinig om. — Oude Tarwe stil; nieuwe dito als voren moeijelijk te plaatsen. — Rogge aan consumtie in een doen. — Boekweit prijshoudende. — Gerst bijna niet in omgegaan. — Dikke Haver in een doen; Voer dito wel zoo aangenaam. — Koolzaad aan gebruikers wel zoo goed te verkoopen. — Boonen traag.

AMSTERDAM, 11 *Dec.* Tarwe en Rogge tot vorige prijzen met redelijken handel: 127, 129 ℔ witb. Pools. *f* 360, *f* 368; 126 ℔ r. Dantz. *f* 350. — Rogge: In entr. 117 ℔ Petersb. *f* 265; in cons.: 124 ℔ n. Rostock. *f* 278; 125 ℔ o. dito *f* 284; 121 ℔ Pruiss. *f* 278; 118 ℔ ger. dito *f* 263; 125 ℔ n. Rost. *f* 281. — Gerst in een doen: 111 ℔ ger. j. Deensche *f* 178.

Nog verk. van Rogge: 125 ℔ n. Rost. *f* 280.

Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Smirna *f* 325; 108, 109 ℔ Koningsberger *f* 250. — Raapolie dadelijk iets flaauwer, op levering tot de verlaagde prijzen op het laatst meer kooplust. — Lijnolie niet williger. — Raapolie per 6/w. *f* 37; vlieg. *f* 36; Mei en Sept. *f* 34,50; Oct. *f* 34,50 a 75. — Lijnolie per 6/w. *f* 32,75; vlieg. *f* 32 a *f* 31,75. Hennepolie per 6/w. *f* 35; vlieg. *f* 34.

LONDEN, 7 *Dec.* De heden ter markt gevoerde Inl. Tarwe ging tot 1 sh. prijsverlaging van de hand, en op het einde der markt bleef eene zekere hoeveelheid onverkocht. Goede vreemde geniet ter cons. beperkten aftrek; zeer geringe kwaliteit bedingt 1 a 2 sh. avans. Voor geëntreposeerde vertoont zich nu en dan een weinig kooplust voor Frankrijk. — Puike Gerst is 1 sh. en mindere soorten 2 sh. lager. — Boonen zijn 1 sh. en witte Erwten 2 sh. goedkooper. — Haver is moeijelijk te plaatsen. — Het regt op vreemde Tarwe bedraagt 4 sh., Gerst, Rogge, Boonen en Erwten 2, Haver 1 sh.

Van den 9den. De toevoer van graan sinds eergisteren was matig. Heden was de vraag vrij levendig, bedingende Inl. Tarwe den prijs van dien dag. Vreemde werd veel gekocht voor Ierland tot 1 sh. prijsverhooging; ook in entr. was meer vraag voor Frankrijk. Gerst en Boonen gaan slepende van de hand. Witte Erwten iets goedkooper. Haver vast op de vorige prijzen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 12 *December.*

NEDERL., Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{1}{4}$; Dito Certificaten 3 pCt. $71\frac{1}{4}$; Dito Dito resc. 4 pCt. $92\frac{1}{4}$; O. I. Leening 4 pCt. 92; Handel-Maatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $173\frac{3}{4}$, $174\frac{1}{4}$, $173\frac{7}{8}$. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $21\frac{7}{16}$; Dito bij dito, onbep. stukk. 5 pCt. $20\frac{1}{2}$, 21; Dito 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $31\frac{3}{4}$, $31\frac{13}{16}$; Coupons *Ard.* $18\frac{3}{4}$, $18\frac{1}{2}$. — PORTUGAL, te Londen, 3 pCt. $38\frac{1}{4}$, $39\frac{1}{8}$, $38\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $37\frac{1}{4}$, $38\frac{1}{4}$, $37\frac{1}{4}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105; Cert. bij *Hope* 4 pCt. $88\frac{9}{16}$, $88\frac{5}{8}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $87\frac{11}{16}$; Cert. van Ins in Ass. 6 pCt. $68\frac{3}{4}$. Braz. 5 pCt. 87; Dito 1843 5 pCt. $85\frac{3}{4}$; Nieuwe Mex. 5 pCt. $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; Peru 6 pCt. $21\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Onze binnenlandsche fondsen waren heden bij eenige affaire in Integr. tot de koersen van gisteren aangeboden.

In Spaansche vertoonde de handel weinig levendigheid. De stemming daarin was iets minder vast.

Portug. waren zeer flaauw, ten gevolge van veelvuldige partijen, die daarvan zijn ter markt gebragt.

In Mexik. was de handel zeer geanimeerd en nadat dezelve bereids a $22\frac{3}{4}$ pCt. verhandeld zijn, blijven dezelve slechts $\frac{1}{2}$ pCt. hooger dan gisteren, zijnde $22\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt.; Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{4}$; Handelm. $173\frac{3}{4}$; Ard. a 510 £ $20\frac{15}{16}$ a 21; Binnenl. 3 pCts. $31\frac{13}{16}$.

ADVERTENTIEN.

. Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op Woensdag, den 30sten December 1846, des avonds te 7 uren, ten Huize van B. TEN HAVE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van 5 B. *Land*, te *Nieuwolda*, bij J. S. ZANDT in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van *f* 50 — 00.

II. Den EIGENDOM van 1 B., 53 R., 70 E. *Veen- en Veldgrond*, te *Zevenhuizen*, bij J. F. H. HAARE onder zijne Behuizing in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, grondpacht van *f* 8 — 00.

III. Den EIGENDOM van 2 B., 70 R. *Veen- en Veldgrond*, aldaar, bij P. J. DE VRIES onder zijne Behuizing in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, grondpacht van *f* 10 — 00.

IV. Den EIGENDOM van een Behuisd perceel *Veen- en Veldgrond*, onder de Gemeente *de Leek*, groot 2 B., 35 R., 50 E., bij J. HOUWEMA in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 14 — 50.

V. De VASTE BEKLEMMING van 5 B., 98 R., 70 E. best oud *Groenland*, aan den *Adorperweg*, onder *Noorddijk*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 140 — 00.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

. Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Maandag, den 21sten December 1846, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, get. X, no. 247 V, met eenen TUIN er achter, staande Westzijde in de Folkingestraat, te *Groningen*, doende jaarlijks *f* 3,37½ grondpacht, thans door de Erven J. M. COHEN wordende bewoond.

II. Eene net doortimmerde BEHUIZING met eenen OPEN GROND er achter, staande Oostzijde in de Havenstraat, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. E 126 V, rood L 44, wordende door G. D. DE BOER, Weduwe A. T. DE VRIES, in eigendom bewoond.

Om op den 1sten Mei 1847 te aanvaarden.

Op perceel 2 kan de helft van den Koopschat, naar 5 procento, blijven uitstaan.

Gemelde Woningen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden; terwijl de Veilconditiën en de Eigendomsbewijzen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris*.

. Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Donderdag, den 7den Januarij 1847, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kasteleinj H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

Den EIGENDOM van ongeveer 40 Bund. *Behuisd Land*, gelegen onder *Oosternieland* en *Uithuizermeeden*, ongescheiden gelegen in 50 Bunders, 87 Roeden en 92 Ellen *Land*, bij de Weduwe wijlen DERK DOUWES HUISINGA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 363 — 47½.

Om dadelijk te aanvaarden.

De Veilconditiën en Eigendomsbewijzen liggen op de gewone plaatsen ter lezing.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris*.

. Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op Zaturdag, den 2den Januarij 1847, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, worden verkocht: Eene aanzienlijke, welbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING, in de Oosterstraat te *Groningen*, get. S 49 V, in huur bewoond den Heer P. J. SATONY. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1847; een gedeelte van den koopprijs kan daarover blijven staan.

Mr. J. J. CREMERS.

. Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Donderdag, den 7den Januarij 1847, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene HEEREN BEHUIZING, get. L 87 V, met ruime OPENE PLAATS, staande en gelegen Oostzijde in de Oude Ebbingestraat, te *Groningen*.

II. Eene HEEREN BEHUIZING met BLEEKVELD er achter, get. S 122 V, staande en gelegen Westzijde in de Oosterstraat, te *Groningen*, wordende door den Heer J. ROOSINGH in eigendom bewoond.

III. Eene aanzienlijke BEHUIZING met OPENE PLAATS er achter, get. D 112 V, staande en gelegen Zuidzijde aan de Noorderhaven, te *Groningen*, wordende door A. S. BLEEKRODE in eigendom bewoond. — Om te aanvaarden den 1sten Mei 1847.

Te bezien de Perceelen I en III daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren, en Perceel II alléén op den dag van Verkoop, van 11—2 uren, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

In de maand JANUARIJ e.k., tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek worden verkocht: Eene ruime **BEHUIZING** met SCHUUR en STALLING, zijnde eene beklante **HERBERG**, benevens ongeveer 5½ B. GROENLAND, staande en gelegen buiten de Steentilpoort, bij *Groningen*; toebehoorende aan D. BOLT en Vrouw.

De Behuizing is inmiddels *met* of *zonder* het Land **UIT DE HAND TE KOOP**, en te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, — of bij den ondergeteekende.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

. Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, na bekomene REGTERLIJKE AUTORISATIE, op WOENSDAG, den 16den December 1846, des voormiddags te elf uren, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe J. WEITS, te *Delfzijl*, publiek, bij Kontant Geld, verkoopen: **109 Balen KOFFIJBOONEN**, **1 Baal RIJST**, **1 Vat SUIKER**, **51 Stuks MELIS** en **21 Mudden ROGGE**.

Alles meer en minder door Zeewater beschadigd en aangebragt met het NEDERLANDSCH KOFSCHIP *DE STAD AMSTERDAM*, Kapitein J. SEIJFFERS, komende van *Amsterdam* en bestemd naar *Halte*.

. Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op Donderdag, den 17den December 1846, des avonds te zes uren, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, waarin sedert eene reeks van jaren de **SCHRIJNWERKERIJ** is uitgeoefend, met daarachter gelegen' TUIN, tot velerhande Affaires geschikt, staande en gelegen in het midden der Langstraat te *Winschoten*, in eigendom toebehoorende aan- en in gebruik bij EPPO C. BLOUPOT.

II. Eene BEHUIZING, waarin onderscheidene Vertrekken en Gerijfelijkheden, hebbende tevens eene groote BOVENKAMER, zijnde eene neringrijke **HERBERG**, staande aan het Kerkhof te *Winschoten*, in eigendom toebehoorende aan JAN A. HEIKENS en thans in huur in gebruik bij A. B. HEERES; — en

III. Drie AKKERS op de Garst te *Winschoten*, benevens een groote TUIN, in den Molenhoren aldaar, in eigendom toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer JAN MESTINGH.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

. Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer Mr. F. J. J. CREMERS, op Dingsdag den 29sten December 1846, des avonds te 5 uren, ten Huize van den Kastelein H. R. MULDER, in het Gemeentehuis te *Nieuwolda*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 73, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 37 B., 10 R., 50 E. LAND, staande en gelegen op de Heemen, Gemeente *Termunten*, zullende op Midwinter jaarlijks tot huur doen *f* 370.

II De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 29 R., 80 E. LAND, mede aldaar gelegen, in twee Stukken aan den Weg, zullende jaarlijks op Midwinter tot huur doen *f* 38.

III. DE VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 8 B., 86 R., 40 E. LAND, op de Heemen, Gemeente *Nieuwolda*, gelegen, zullende telken jare tot huur doen *f* 100.

IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 B., 56 R., 30 E. LAND, mede aldaar gelegen, zullende jaarlijks op Midwinter tot huur doen *f* 42.

De Verkoopconditiën liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

BOELDAG,

op Donderdag, den 17den December 1846, 's namiddags te één uur, van **50** stuks meest extra zware en lange **ESSCHEN** en **EIKEN**, op Stam staande op het Kerkhof te *Kropswolde*, ten overstaan van den Notaris

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

. Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van zijne PRINCIPALEN, op Woensdag, den 30sten December 1846, des avonds te 5 uren, ten Huize van den Kastelein L. U. TONKENS, te *Westerbroek*, publiek verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, get. no. 33, zijnde van oudsher een neringrijke **KRUIDENIERSWINKEL**, en losse SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Heem* en *Tuin*, zamen groot 21 Roeden en 10 Ellen; zullende jaarlijks tot huur doen de som van *f* 8 — 00.

II. Den EIGENDOM van Perceel I; en

III. De VASTE BEKLEMMING van 47 Roeden en 60 Ellen *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 8 — 00, alles staande en gelegen te *Westerbroek*, vroeger bezeten geweest bij wijlen ROELF K. NIJBORG en Vrouw.

Zullende, bij gebreke aan genoegzaam bod, voormelde Goederen op denzelfden avond in 2 Perceelen *voor* 3 *of* 6 *jaren* publiek worden **VERHUURD**.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

. Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG, den 21sten December 1846, des namiddags te 2 uren, ten Huize van R. J. KLUNDER, te *Scharmer*, ten verzoeke van de Erven van wijlen H. L. HULSHOF en Vrouw, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene BEHUIZING en een SCHUURTJE, get. no. 102, met derzelver eigen HEEM en TUIN, groot 13 R., 30 Ellen, staande en gelegen *te Scharmer*.

Mr. J. D. TRESLING.

. Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG, den 24sten December 1846, des namiddags te 2 uren, ten Huize van A. R. SIETZES, Kastelein te *Siddeburen*, ten verzoeke van W. F. RUTGER, te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 83, met de VASTE BEKLEMMING van 10 B., 2 R., 50 Ellen *Bouw-* en *Groenland*, doende jaarlijks, op Sint Martini, aan den Heer Mr. E. DULL tot vaste huur *f* 40 — 00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 90 R., 30 Ellen *Land*, doende jaarlijks aan F. S. RUURMA, op Midwinter verschijnende, tot vaste huur *f* 6 — 00; en

III. 13 B., 91 R., 40 Ellen eigen LAND, in onderscheidene perceelen. Alles staande en gelegen te *Siddeburen*.

Mr. J. D. TRESLING.

. Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DINGSDAG, den 29sten December 1846, des namiddags te twee uren, ten Huize van H. H. VAN DER WEST, Kastelein te *Siddeburen*, en ten verzoeke van de Wedw. H. W. BROUWER, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. no. 41, met de VASTE BEKLEMMING van 29 B., 03 R., 10 Ellen *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Sint Martini tot vaste huur *f* 60 — 00; benevens nog eenige Perceelen EIGEN LAND, alles staande en gelegen te *Siddeburen*.

Mr. J. D. TRESLING.

. Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG, den 30sten December 1846, des namiddags te twee uren, ten Huize van H. J. BOELMANS, Kastelein te *Slochteren*, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen den Heer J. F. BUNING, in leven *Medicinae Doctor* te *Schildwolde*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 152, met 40 B., 76 R., 40 Ellen eigen GROEN- en BOUWLAND, staande en gelegen te *Slochteren*, wordende thans door H. K. BOS en Vrouw in huur bewoond en gebruikt.

II. Eene HEEREN BEHUIZING, get. no. 66, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Heem en Tuin*, groot 28 R., 50 Ellen, doende jaarlijks, op den 1sten Mei, tot vaste huur *f* 16 — 00, staande en gelegen te *Schildwolde*.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 1 B. *Land*, gelegen te *Schildwolde*, doende jaarlijks, op Martini, aan HINDRIK BRONTS tot vaste huur *f* 10 — 00.

IV. 2 B., 39 R., 50 Ellen eigen GROENLAND, mede te *Schildwolde* gelegen; — en

V. 2 B., 22 R., 30 Ellen eigen HOOILAND, gelegen te *Schildwolde*.

Mr. J. D. TRESLING.

. Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op MAANDAG, den 21sten December 1846, des avonds te 6 uren, ten Huize van J. L. DORENBOSCH, te *Noordbroek*, publiek in koop aanbieden de navolgende, te *Noordbroek* gelegene **GOEDEREN**, nagelaten door M. H. HAIKENS en E. E. MUNTINGA, in leven Ehelieden:

I. Eene BEHUIZING, geteek. no. 198, met grooten TUIN, voorzien van vele Vruchtdragende Boomen, en het HUIS, bevattende vier Kamers, waarvan drie met Stookplaatsen, wijders van Put en Regenwatersbak en vele andere Gemakken en Gerijfelijkheden, staande en gelegen op het aangenaamste van het Dorp, en zeer geschikt tot het uitoefenen van velerhande AFFAIRES, alsmede voor een' RENTENIER.

II. Zes Stukken EIGEN LAND, te zamen groot 8 B., 64 R. en 20 E.

III. De BEKLEMMING van 1 B., 38 R., 50 E. *Land*, doende jaarlijks op Midwinter *f* 18 — 00 tot huur.

IV. Den EIGENDOM van pl. m. 4 B. *Land*, bij K. A. ROMELING in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 42 — 00.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zullen in koop worden aangeboden: een **HUIS**, geteek. no. 228, en eenige Perceelen **LAND**, te *Noordbroek*, toekomende aan A. H. HARTMAN, aldaar. De BEHUIZING is bijzonder geschikt tot eene ***SMEDERIJ.***

Mr. R. FEITH.

. Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op verzoeke van de Wedw. en Erven H. H. KOTTER, op MAANDAG, den 28sten December 1846, des avonds te 6 uren, ten Huize van H. B. KOENEN, te *Duurkenakker*, onder *Muntendam*, publiek in koop aanbieden:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, staande te *Duurkenakker*, met de BEKLEMMING van:

I. 26 B., 05 R., 54 E. *Land*, te *Duurkenakker*; en 9 B., 41 R. *Land*, op *de Meeden*, doende te zamen, jaarlijks op Martini, tot huur *f* 250 — 00.

II. 3 B., 67 R., 40 E. *Land*, te *Duurkenakker*, doende jaarlijks, op Martini, tot huur *f* 30 — 00.

. Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG, den 28sten December 1846, des voormiddags te 10 uren, in het Gemeentehuis te *Kantens*, ten verzoeke van W. A. VOS en CONSORTEN, op **schade en bate** van JAN TONNIS DIJK en SIEPKE ROELFS VENHUIZEN, Ehelieden te *Stitswert*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 33, zijnde thans eene *BROODBAKKERIJ*, met de BEKLEMMING van het *Heem*, den *Tuin* en *Grond*, doende jaarlijks tot huur *f* 4-00, staande en gelegen te *Stitswert*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Nots.*

. Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Leek*, zal, ten verzoeke van de Erven K. G. TUINTJER en Vrouw A. A. BERGHUIS, op MAANDAG, den 28sten December 1846, des avonds te 5 uren, ten Huize van de Weduwe JUURSEMA, te *Leek*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, no. 50, en een' TUIN, groot 8 R., 90 Ellen, te *Leek*, doende tot grondpacht *f* 5 — 00.

II. De GROOTE SCHUUR achter perceel I staande, op **Afbraak**.

III. Den EIGENDOM van 21 B., 70 R., 40 Ellen *Behuisde Landerijen*, gelegen te *Tolbert* en *Lettelbert*, onder vaste en altijddurende Beklemming in gebruik bij G. H. OOSTERHUIS en Vrouw, voor eene jaarlijksche, op Mei verschijnende, huur van *f* 100 — 00.

IV. De BEKLEMMING van 1 B., 47 R., 50 Ellen *Land*, te *Leek*, doende tot huur *f* 6 — 80.

V. 6 B., 60 R., 50 Ellen LAND, onder *Rhoden*, in 3 perceelen.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

. Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Leek*, zal, ten verzoeke van F. K. VOSSEMA, Wedw. E. J. KRIJTHE, op MAANDAG, den 4den Januarij 1847, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van BUFFINGA, te *Lutjegast*, publiek veilen en verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 60, zijnde eene wél ter nering staande ***Bakkerij***, met eenen TUIN, groot 8 R., 70 Ellen, te *Lutjegast*, waarover de Halfscheid der Kooppenningen naar billijke rente zal kunnen blijven uitstaan.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

VERKOOPING VAN
BIJZONDER ZWAAR EN DEUGDZAAM HOUT, te *EEXT*, Gemeente *ANLOO*.

Op WOENSDAG, den 30sten December 1846, des voormiddags te 10 uren, zullen, te *Eext*, Gemeente *Anloo*, ten overstaan van Mr. A. **HOMAN**, Notaris te *Assen*, publiek worden verkocht: **200** buitengewoon zware **EIKEN BOOMEN**, benevens eenige dito **ESSCHEN** en **ELZEN**, allen om derzelver zwaarte en hoedanigheid bijzonder aan te bevelen, op Stam staande te *Eext*, Gemeente *Anloo*, geschikt voor Scheepsbouw, allerlei Timmerwerk en verder gebruik, toebehoorende aan de Erven HARM UDDING, te *Eext* gemeld overleden.

ASSEN, 12 December 1846.

A. HOMAN.

In de maand JANUARIJ 1847 zal te *BUNDE*, in het KONINGRIJK *HANNOVER*, bij de Wedw. TEN HAVE, worden verkocht: Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene kapitale BOEREN BEHUIZING en pl. min. 75 Grazen uitmuntend best EIGEN LAND, gelegen te *Bundernieland*. Nadere informatiën zijn te bekomen bij A. BOTJES, te *Charlotte-Polder*.

. Na bekomene autorisatie, zullen binnen kort, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek ter Verkoop worden aangeboden:

De **VEENEN**, **ONDER-** en **DALGRONDEN**, behoorende aan de zoogenoemde *ANNERVEENSCHE COMPAGNIE*, gelegen onder de Gemeente *Anloo*; alsmede de **VEENPLAATSEN** No. 35, 43, 54, 66 en 68, gelegen aan den Noordkant der Hoofdraai in *Buinerveen*, met de daarbij behoorende **BOERDERIJ**.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene extra groote **HEEREN BEHUIZING** met BOVENWONING, VRIJEN OPGANG, een WOONKELDER onder dezelve, die afzonderlijk wordt verhuurd, met TUIN, KOETSHUIS en STALLING, lett. S no **63 V**, (en niet 67, zoo als bij vergissing in de vorige Courant is geplaatst), staande in de Oosterstraat. Te bevragen bij J. FENSELING, in de Pelsterstraat.

TE HUUR:

Eene zeer gerijfelijke **WONING**, te *Assen*, weinige minuten van de kom der Huizen en aangenaam gelegen, bevattende vijf Kamers, groot en klein, Mangelkamer, Keuken, Kelder en Schuur met eenen grooten **TUIN**; te aanvaarden den 1sten Mei aanstaande of ook vroeger, tegen eene zeer matige huur. Nader te bevragen bij VAN GORCUM EN COMP., aldaar; brieven franko.

Puike Engelsche en Brabandsche

KAGCHELKOLEN

zijn voortdurend, tot **zeer matige Prijzen**, te bekomen bij de

Wedw. **J. SCHILTHUIS**.

N. G. JONGEBLOED,
aan de Groote Markt,

berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij nog ruim gesorteerd is in **DAMES WINTERHOEDEN** van ZIJDEN STOFFEN en FLUWEEL, die tot verminderde prijzen gesteld zijn.

Men verlangt een' kundigen **SCHEEPSTIMMERMAN**, bekwaam, op de groote Noorderwerf te *Groningen* als **BAAS** te ageren. Adres met gefrankeerde Brieven of in Persoon bij den Heer VAN ARNHEM.

Een Blikslagersknecht,

VAST WERK begeerende, vervoege zich bij

B. ADRIANI,

op de Kelders te *Leeuwarden*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*.

DECEMBER 1846.

DAGEN	BAROMETER OP 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTSGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
6	752,11	751,59	752,91	-2,1	1,2	0,2	0,87	0,88	0,86	Z.	W. Z. W.	Z.W.t.W.	sneeuw.	betrokken.	regen.
7	759,50	762,13	765,78	0,2	-0,2	-3,5	0,89	0,93	0,83	O.	O. N. O.	N.O.t.O.	betrokken.	helder.	helder.
8	767,28	767,26	767,69	0,7	1,6	-2,0	0,88	0,82	0,91	N. O.	N. O.	N. O.	„	betrokken.	„
9	766,79	763,99	761,69	-3,2	0,8	0,8	0,85	0,86	0,91	N. N. O.	W. Z. W.	Z.W.t.W.	mistig.	„	regen.
10	755,42	750,75	745,76	1,7	3,1	2,8	0,90	0,90	0,87	Z.W.t.W.	W. t. N.	N. t. W.	„	regen.	„
11	746,67	746,44	747,85	-1,0	1,4	0	0,93	0,83	0,89	N. t. W.	W. t. Z.	Z.W.t.W.	weinig bewolkt.	weinig bewolkt.	sneeuw.
12	751,01	749,69	751,64	-1,5	-1,4	-2,5	0,91	0,89	0,89	N. W.	N.	N.	mistig.	„	bewolkt.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.